

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Decisiones Practicæ Casuum Conscientiæ Selectorum In Praxi, Et Foro Interno Quotidie Occurrentium, Omnibusque, Præsertim Ecclesiasticis, Qui Sui, Et Aliorum Curam Gerunt, Perutilium, Resolutorum

Pars Altera Decisionum Practicarum Casuum Conscientiæ Selectorum In
Praxi, Et Foro Interno Quotidie Occurrentium, Omnibusque, Præsertim
Ecclesiasticis, Qui Sui, Et Aliorum Curam Gerunt, Perutilium, Resolutorum

Leonardelli, Bonaventura

Augustæ Vindelicorum ; Græcii, 1739

Casus XC. De defectibus Sacerdotis Missam celebrantis, & alienum
Sacrificium supplentis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41144

tum; Cum ergo in promissionibus ad peccatum mortale constituendum major quantitas requiratur, quam in furto, imò juxta Sanch. *de matr. l. 2. d. 5.* quadruplo major, eò quòd in furto tollatur alienum, in promissione detur voluntariè suum, ideò non erit mortale in casu posito, nisi tot Missæ liberaliter promissæ negentur, quot quadrupliciter superant in Stipendio materiam fur-

ti gravis. Accedit, quòd secundum satis probabilem multorum sententiam non servare promissionem simplicem in materia notabili non inducat peccatum mortale, nec obligationem restitutionis; quia non delinquitur contra Justitiam, sed solum contra fidelitatem, quæ non obligat cum tanto rigore, uti Justitia, nec obligationem restituendi per se inducit.

C A S U S X C.

De defectibus Sacerdotis Missam celebrantis, & alienum Sacrificium supplentis.

Oblivius Sacerdos ante accessum ad Missam sæpè non lavat manus; sæpè omittit preces inter induendum; non nunquam omittit Credo, cum dicendum esset, vel dicit, cum esset omittendum; aliqua subinde variat, vel omittit etiam in Canone; nonnunquam aliqua addit ex devotione, & quæ submissa voce dicenda essent, recitat altiore voce, aut vicissim. Semel dum ex sacrificia Sacrum facturus egreditur, inaudit, Ambrosium Sacerdotem in altari majori sacrificantem post sumptam S. Hostiam apoplexiâ tactum fuisse, non sumpto S. Sanguine: Unde ad altare majus illicò accedit inceptum Sacrificium perfecturus, sumptoque S. Sanguine ea supplet, quæ in Missa post sumptionem sunt supplenda, & novum Sacrum subjungit.

QUÆR. I. An Sacrificium Ambrosii fuerit in eo casu omninò absolvendum, & an Oblivius benè egerit sumendo tantùm species S. Sanguinis?

QUÆR. II. An, & quale peccatum sit non lavare manus ante Missam, vel omittere preces inter induendum, aut aliquid omittere in decursa Missa.

QUÆR. III. An, & quomodo peccet, qui in Canone aliqua addit ex privata devotione, aut ea, quæ alta voce dicenda sunt, recitat submissè, aut vicissim?

529 **A**D I. Q. Prima opinio Bonacina, & aliorum affirmat, non tantùm nihil esse; suppleendum, si Celebrans deficiat post sumptionem utriusque speciei, eò quòd expleta jam sit tota essentia Sacrificii; sed etiam non opus esse, aliquid ab alio suppleri, si Sacerdos deficiat post sumptas species panis, sed S. sanguinem posse tunc sumi postea in alia Missa, quia, cum jam utriusque speciei consecratio præcesserit, videtur jam essentialiter completum Sacrificium.

Secunda Opinio cum Ruyz p. 7. §. 9. n. 8. Dicastill. de Sacram. tom. 1. tr. 4. D. 4. dub. 16. & Diana tr. 12. Miscell. R. 5. contendit, perficiendum esse Sacrificium, postquam Sacerdotem, qui Sacrum alterius post sumptionem S. Hostiæ deficientis supplet, sumere solùm sanguinem jam consecratum absque nova consecratione panis & vini, quam opi-

nionem in praxi tutam esse affirmat citt. Ruyz.

Tertia opinio cum S. Th. in 3. par. q. 83. a. 6. ad 4. docet, debere Sacerdotem suppletentem in eo casu consecrare novum panem, novumque vinum, idque simul sumere unà cum S. Sanguine à priori Sacerdote deficiente non sumpto.

Quarta denique opinio cum Henriq. tenet, non posse in tali casu Sacerdotem, qui supplet, sumere solas species sanguinis, nec debere consecrare novum vinum, sed novam duntaxat Hostiam, sumendam à suppleto unà cum speciebus vini à primo Sacerdote consecrati.

Ex hisce opinionibus præplacet secunda affirmans, Missam in eo casu perficiendam esse ab alio Sacerdote, sumendo solùm S. sanguinem; nam esto, quòd sub-

stan-

stantia sacrificii consistat in sola consecratione, quod tamen negant alii cum Averf. q. 11. S. 16. § quare Toletus l. 2. c. 5. Pasqual. q. 325. La Croix l. 6. p. 2. n. 548. volentes, substantiam sacrificii complecti etiam utramque summptionem; nihilominus summptio adhuc pertinet ad integritatem & consumationem sacrificii, sub præcepto sumendi id, quod in sacrificio oblatum est, quia naturâ suâ servit ad significandum Symbolicè Deum, vitæ mortisque Dominum, quatenus tendit in destructionem rei sacrificatæ quoad esse sacramentale, seu sub ea ratione, quam per consecrationem accepit; Unde Toletus l. c. cum in pyxide, inquit, conservatur Hostia consecrata, Sacramentum est, non sacrificium; cum verò in Missa consecratur, & sumitur, non tantum Sacramentum est, sed etiam sacrificium, utpote quod in ipsa consecratione, & summptione consistit: quæ proin summptionis actio ita necessariò exigitur, ut neque Ecclesia circa illam dispensare possit, sed deficiente primo Sacrificante, ab alio Sacerdote suppleri debeat; perficere autem, & supplere inceptum sacrificium, non est novum panem novumque vinum consecrare, & sumere; nam id esset novum sacrificium, sed est id superaddere, quod deest jam incepto, incepto autem sacrificio in casu

posito sola deest S. sanguinis summptio: ergo hæc sola supplenda erit: Unde rectè egit Oblivius Sacerdos sumendo inposito casu solas species S. Sanguinis.

Ad 2. Q. 1. Membr. graviter ⁵³¹ peccari ab eo, qui absque rationabili causa manus ante Missam non lavat contendit Ant. Cotonius l. 2. controvers. 5. c. 4. n. 84. ea ratione motus, quòd illotis manibus accedere ad hanc sacramentalem mensam gravis sit irreverentia; tum ob significationem, quam in se continet lotio manuum; tum ob analogiam, quam mensa hæc sacra habet cum profana, ad quam lotio manuum præmittitur.

Verum non delinqui graviter ab eo, qui ante, vel post Missam manus non lavat; imò probabiliter nec venialiter, interveniente rationabili aliqua causa, & nisi fortè manus essent valde immundæ, & sordidæ, tenet communis DD. sententia. Ratio est, quia hujus gravis obligationis nulla efficax ratio ostendi potest; Rubricæ enim de lavandis manibus ante, & post Missam per se non continent ullum rigorosum præceptum, ut advertit Suarez D. 82. ante 1. S. & si aliquid continerent, ejus transgressio non nisi venialis foret; imò multæ ex Missalis Rubricis, quæ scilicet non versantur circa valorem sacrificii, aut de-

defectus substantiales, nec continent aliquid, quod aliàs in jure, vel ex legitima consuetudine graviter præcipitur, sunt tantùm directivæ, ut notat Fag. cum aliis l. 3. c. 21. n. 9. & 32. quæ secundùm Tambur. l. 2. c. 5. §. 1. Gobat in Exp. t. 3. n. 737. & alios per se nec sub veniali obligant, nisi fortè negligantur animo inducendi novum ritum in Ecclesia, quod per se utique grave esset, & graviter prohibetur à Pio V. init. Missal. & Trident. Sess. 22. in Decret. de observand. &c. vel nisi negligantur cum Scandalo, aut ex contemptu; imò etsi observatio Rubricæ contemneretur, quia nempe levis est, seu levitas Rubricæ, adhuc non nisi veniale esse, docent Gobat n. 738. Laym. Tambur, Soc. & alii; mortale verò si contemneretur potestas Ecclesiæ, vel legitimi Superioris ita disponentis, & ordinantis.

Unde sententia Cottonii sub eo rigore meritò unanimi DD. consensu rejicitur, nec apparet, qua verisimilitudine sustineri possit, nec allata ratio stringit, ut patet etiam ex Matth. 15. ubi Christus excusat, & liberos ab omni culpa pronuntiat Discipulos suos non lavantes manus ante comestionem; nec id solet à multis fieri in jentaculis præsertim, & collaciunculis vespertinis diebus jejunii; nec periculum est irreverentiæ sacro huic convivio irrogandæ; cum

ante consecrationem alia adhuc subsequatur manuum ablutio ad *Lavabo.*

Ob insinuatam tamen rationem non pauci apud Dianam p. 1. tr. 12. R. 19. censent, omittere prædictam manuum lotionem peccatum esse veniale, quod satis probabile videtur, si absque omni causa id fiat, præsertim cum Rubricæ etiam directivæ tantùm, secundùm Quarti, p. 2. t. 1. Averf. & alios, si absque causa non observentur, non excusent à veniali, eò quòd videatur neglectus temerarius rei non contemnendæ, sitque recessus, & deordinatio à communi praxi, & consuetudine Ecclesiæ sine rationabili causa in re meritò observanda.

Ad 2. Q. 2. Membr. an, & 532
quale peccatum sit omittere preces inter induendum? Non convenit inter DD. esse peccatum grave, affirmant apud Bonac. de Euch. d. 4. q. ult. p. 9. Navarr. c. 25. n. 73. Azor. c. 29. q. 5. Sylvest. Gavar. & alii; eò quòd negligatur gravis Ecclesiæ Cere-
monia.

Sed contrarium non immeritò sentiunt Gobat tr. 3. n. 387. Rodriq. Henriq. Averf. Castrop. & alii non agnoscentes in hoc nisi peccatum veniale; quia non apparet, unde id vel jure, vel con-

consuetudine cum tanto rigore præcipiatur: imò Tambur cum aliis de *Sacris. Miss.* l. 1, c. 7. §. 1. nec peccatum veniale facile admittit eò, quòd nullum de hoc extet præceptum: Verùm communis sententia affirmat, peccari leviter, quia est id contra Rubricam saltem consuetudine receptam, & deviatio à communi praxi: si tamen loco prædictarum precum aliæ substituantur, & recitentur, putat Fagund. nullum esse peccatum, testaturque id fieri à quibusdam, nec improbat.

533 Ad 2. Q. 3. Membr. notandum est, partes Missæ alias esse ordinarias, quæ scilicet semper, seu in omni Missa dicuntur, cuiusmodi sunt Confessio, Epistola, Evangelium, Præfatio, Pater noster, &c. Alias verò esse non ordinarias, quæ scilicet non semper dicuntur in omni Missa, uti est *Gloria, Credo*, sequentia, laudatio, dies iræ, plures Epistolæ &c. Hoc notato

R. cum Suarez de Sacra. d. 18. S. 3. Lug. de Euch. d. 20. S. 4. Palao tr. 22. p. 11. Tambur. l. 2. c. 5. §. 2. Gobat n. 762. Dian. Fill. Quarti, aliisque communiter contra Averf. omittere partem non Ordinariam v. g. *Gloria, Credo, Communicantes*, hanc igitur, *Evangelium S. Joann. in fine* &c. peccatum esse duntaxat veniale, eò quòd sint partes Missæ valde accidentariæ, aut non notabiles, id, quod Pasqual. q. 200. Quarti, & Quindenado. affirmant, etsi plures ejusmodi partes non ordinariæ in magna, etiam quantitate omittantur, v. g. omnia *festamus genua* cum omnibus secundariis orationibus, & Epistolis secundariis.

Omittere verò partem Missæ Ordinariam per se loquendo peccatum esse mortale, nisi parvitas materiæ excuset, aut inadvertentia leviter culpabilis, v. g. omittere *Kyrie eleison*, tractum, orationem principalem in uno tantum loco &c.

In Canone tamen omittere unum, alterumve verbum putant aliqui cum Cottono contro. 5. c. 3. n. 98. peccatum esse mortale, sed nimis rigidè; nam licet minor omissio sufficiat ad constituendum mortale in Canone propter ejus reverentiam, quàm in aliis Missæ partibus, nulla tamen ratio apparet tanti rigoris: Unde communiter meritò sentiunt DD. omittere unum, alterumve verbum non excedere lineam levitatis; imò Suarez l. c. cum Tambur. & aliis rectè negant peccatum esse mortale omittere ea, quæ interponenda sunt in oratione *Communicantes*, vel in oratione *Hanc igitur*, quin nec omittere in consecratione illud enim, peccatum esse

D d d d esse

esse grave, meritò censet Tambur. cum aliis contra alios; quia in omissione unius particulæ, quæ non est de substantia consecrationis non apparet ulla gravitas; omittere tamen tantùm aliqua verba in Canone, vel ea variare, aut corrumpere ita, ut immutetur sensus, culpam esse lethalem censent Fill. Dian & alii, uti etiam si talis omitatur ritus, qui ob speciale mysterium valde sit notabilis, quam ob causam Suarez cum aliis *D. 85. S. 2.* arbitratur, peccatum esse grave, omittere fractionem Hostiæ, aut illius cum sanguine mixtionem; id quod aliqui cum Tambur. *l. 2. c. 5. §. 2.* affirmant etiam de omissione solius affusionis aquæ in media Missa, eò, quòd illa singulare mysterium representet, effusionem scilicet sanguinis, & aquæ è latere Christi mortui; in ò Averfa *§. 5.* putat sine illa ob nullam necessitatem celebrari posse.

534 Ad 3. Q. R. in Missa nihil per se addendum, nihilque omittendum esse, patet ex prohibitione Pii V. initio Missal. & Concilii Trident. *Sess. 22. in Decret. de observand.* atque ex alibi dictis, & quidem majori jure nihil addendum est; quia, ut notat Suarez *d. 83. s. 2.* gravior est culpa commissionis, quàm omissionis, majusque periculum superstitionis est addendo, quàm omittendo. Unde Tambur. *l. 2. c. 5. §. 3.* ait peccaturum eum, qui ex privata devotione, etiam secrete, adde-

ret Orationem Dominicam, aliamve similem; quia addit aliquid, quod non est in Missa, & non nisi à parvitate materiæ à gravi excusatur. Interim conatur excusare S. Franc. Xaverium, qui ante Communionem solitus erat addere orationem à se latinè compositam pro conversione Indorum, varias adducens rationes; quia videlicet potuit id fecisse ex inspiratione divina, vel id à Sede Apostolica obtinuisse, vel tanquam hujus Legatus secum ipso in hoc dispensasse.

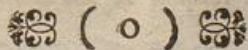
Nihilominus rectius affirmant alii cum Navarr. Quarti, La Croix n. 431. nullum esse peccatum ante Communionem intermiscere considerationem aliquam circa ea, quæ fiunt in Missa, seque aliquamdiu detinere in piis affectibus excitandis, dummodò longa mora, præsertim in publico, evitetur; tum quia mens manet interim Missæ applicata, censeturque esse moralis adhuc continuatio, quamvis brevis interruptio interveniat; tum quia videtur hæc esse consuetudo Virorum piorum, & timoratorum & ipsæ Rubricæ brevem aliquam meditationem, seu considerationem SS. Sacramenti admittant post sumptionem sacri Corporis; tum demum quia licet constet id à pluribus factitari, scientibus Superioribus, à nemine tamen eorum constat id reprehensum, aut prohibitum fuisse; Unde non est audiendus hæc Dicastill.

still, dum d. 4. dub. 13. in ejusmodi sacrificantes insurgit tanquam nimis devotos.

535 Ad verborum expressionem quod attinet, aliqua juxta Rubricas altâ, alia verò submissâ voce sunt efferenda, ita quidem, ut si quis omnia, quæ altè legenda sunt, legat submissâ voce, juxta Sanch. l. 7. Conf. c. 2. dub. 8. Navarr. & alios, peccatum committat veniale, eò, quòd Missa officium sit publicum, quod ad excitandam in populo devotionem cum eodem communicari debet; Pasq. tamen q. 230. Quarti dub. 1. Beja p. 1. Cas. 21. cum aliis rectè excusant sic legentem ab omni culpa, dummodò ita legat, ut Minister audiat, quæ altè dici debent, quibus accedit consuetudo Virorum timoratorum, quod vel maximè tunc locum habet, cum Missa legitur in altari laterali. Contrà verò partem notabilem eorum altè recitare, quæ submissâ voce dicenda sunt, peccatum esse grave docent Pasq. citt. Gavan Quarti, & alii; proferre tamen verba Consecrationis ita altè, ut solùm audiantur ad 6. vel 8. passus, peccatum esse duntaxat leve communiter affirmant DD. lethale vero esse, si

ita verba efferantur, ut ad 40. passus audiantur. Verùm meliùs hîc ad populum adstantem attenditur, utpote qui magis vel minùs distare potest ab altari, & sacra verba ad aliquot tantùm passus audire; ratio enim, ob quam graviter vetatur alta pronuntiatio sacrorum verborum, est, ne populus ea audiens, & sciens ea postea temerè, aut ad jocos usurpet; hæc autem ratio æquè probat, etsi populus ad aliquot tantùm passus distet, dummodò intra talem distantiam adhuc verba illa audire possit.

Sed quid, inquis, dicendum de iis, qui verba Consecrationis ita proferunt, ut unum verbum bis, vel ter repetant, vel unum verbum post alterum longiore interposita mora pronuntiant? R. ad hoc Gobat, peccatum esse ex genere suo mortale, eò quòd tales inducant novum ritum circa actionem omnium gravissimam, mutant formam sacramentalem & Christum ridiculè loquentem, repræsentent; excusari tamen eos persæpè à mortali per accidens; quia ad id faciendum adiguntur à nimis scrupulis, quibus agitantur.

D d d d 2

CA-